

*Методи і прийоми
розвитку
мотиваційної сфери
учнів на уроках
зарубіжної
літератури*

*Презентацію
підготувала Троханенко
Ірина Миколаївна,
вчитель зарубіжної
літератури*

Мотивація навчальної діяльності учнів - одна з головних умов успішного навчально-виховного процесу.

Важливим завданням учителя є формування мотивації навчання протягом уроку: на початку, в ході уроку і наприкінці. Вона сприяє засвоєнню знань, формуванню пізнавального інтересу, розвитку інтелекту та особистості учня.

Урок має бути побудований так, щоб усі етапи навчально-виховної діяльності були логічно пов'язаними та емоційними. Залежно від змісту уроку вчитель організовує певний етап навчальної діяльності і формує відповідну мотивацію.

- На ***першому етапі*** вчитель забезпечує мотивацію початку роботи (первинну мотивацію).
- ***Другий етап*** — мотивація виконання роботи, підсилення первинної мотивації.
- ***Третій етап*** — мотивація завершення уроку — результативність роботи, постановка цілей на майбутнє.

Створенню мотиваційних моментів сприяє використання різноманітних форм, методів і прийомів організації роботи, які враховують суб'єктивний досвід учнів щодо конкретної виучуваної теми, створення педагогічних ситуацій спілкування. Вони дозволяють кожному учневі бути ініціативними, самостійними, винахідливими.

5-й клас

Тема: Елеонор Портер “Полліанна”

- Заздалегідь підготовлена дівчинка у відповідному костюмі (це може бути й шестикласниця) пропонує п'ятикласникам погратися в **“Гру в радість”**.
- Дівчинка знайомить із правилами гри і пропонує різноманітні життєві ситуації, а діти пояснюють, чому треба радіти в кожній з них.
- Такий прийом гри створює первинну зацікавленість твором, що буде вивчатися.

6-й клас

Тема: Людина в життєвих випробуваннях. Жюль Верн — автор роману «П'ятнадцятирічний капітан»

- Учитель у своєму зверненні говорить: «Життя письменників Д. Дефо, Ж. Верна, Джека Лондона, Ш. Петефі, Р. Стівенсона є зразком уміння долати життєві перешкоди, складні обставини, служити людям, працювати, досягати мети. Герої їхніх творів теж пройшли випробування, яке потребувало від них неабиякого напруження духовних і фізичних сил. Вони боролись не тільки за своє життя, але й за життя своїх друзів, заради високої мети. Це і є подвиг».
- Інтерактивна вправа “Мікрофон: *“Подвиг — це...”*”

Наступна вправа **«Хто він?»** посилює мотив здивування, зацікавленості.

- **Пропоновані завдання**
- Він був сином найчеснішого з нотаріусів, одним із кращих учнів правничого ліцею. Географ, математик, біолог, лінгвіст, хімік, астроном. Ці науки він опанував досконало. Але й це ще не все.
- Він зробив так, що школярі полюбили географію.
- Передбачив появу підводного човна, вертольота, комп'ютера, ксерокса, факса.
- Передбачив подорож людей на Місяць, космічні подорожі та спуск в надра землі.
- Він — засновник науковофантастичної літератури.

Хто він?

- Під час виконання **цікавих завдань** виникає **додаткова мотивація** за умови, якщо учень усвідомлює й розуміє спосіб своєї діяльності. Дитина дістане задоволення від самого процесу навчання. Це перегляд фрагментів кінофільму «П'ятнадцятирічний капітан» із наступним обміном враженнями від прочитаного і побаченого, порівняльний аналіз літературного твору та твору кіномистецтва, складання «Анкети героя» (Діка Сенда), мінідослідження «Чому автор назвав героя Геркулесом?», складання карти подорожі «Пілігрим», переказ від імені героя «Як я був Мганнгою» тощо.

7-й клас

Тема: Вальтер Скотт. Роман «Айвенго»

- *Сугестивна вправа (Звучить староанглійська мелодія.)*
- Учитель пропонує учням перенестися в середньовічну Англію. Читає опис місцевості, у якій відбуваються події роману. Наступний етап роботи — «читання з передбаченням» уривків «Вечеря у Седріка Сакса» та «Турнір в Ашбі».
- **Запитання**
- Хто цей пілігрим, який сидить серед простолюдинів на самому кінці столу? Ось він поступився місцем євреєві, якого зневажають навіть полонені. Він дав йому зігрітися біля вогню і поставив перед ним миску з їжею...
- Хто цей лицар, на щиті якого зображено дубок, вирваний із корінням, і напис «Позбавлений спадщини»?
- *(Учні заповнюють анкету героя Айвенго.)*

8-й клас

Тема: Гомер. “Іліада”. Образи Ахілла й Гектора

- Вправа **“Ставки”**. Перегляд уривку “Двобій Ахілла й Гектора” з фільму “Троя”(2004).
- Порівняльний аналіз прочитаного й побаченого.
- Проблемні питання:
 - Чи міг Гектор уникнути смерті? Чому? Що б я зробив на його місці?
 - Чи гуманно поступив Ахілл щодо тіла Гектора? Чи можна виправдати його вчинок? Що б я зробив на його місці?
 - Чи є спільні риси в образах героїв? Доведіть це.
 - Чи поважають Ахілл і Гектор один одного?
 - На чиєму боці ваші симпатії? Чому?

8-й клас

Тема: Рільке і Україна. “Пісня про Правду”

- Прийом *«Здивуй!»* має на меті вгадати, про кого йдеться.
- *Пропоновані завдання*
- Австрієць за національністю. Народився у місті Прага в Чехії. Проживав у Берліні, Гамбурзі, Бремені (Німеччина), подорожував усією Європою. Помер у місті ВальМонті на березі Женевського озера і похований там же, у Швейцарії.
- Його творчість справила значний вплив на літературне життя усієї Європи, в тому числі і на українських письменників.
- Цей поет уважав своєю духовною батьківщиною Росію.
- Хто ж він?

- У ході уроку учні знайомляться з презентацією творчої групи, яка досліджувала зв'язки Р. М. Рільке з Україною за планом.
- **План**
- У чому Р. М. Рільке вбачав витоки історії українського народу?
- Що найбільше вразило Р. М. Рільке на українській землі?
- До кого з великих українців Р. М. Рільке виявляв особливий інтерес?
- Як у творах Р. М. Рільке виявився дух України, українські характери?
- Як перебування в Україні вплинуло на самого поета?
- Учні слухають мелодію кобзи, поринають у світ української народної пісні. Наступний етап роботи на уроці — опрацювання твору «Пісня про Правду».
- На етапі «Рефлексія» діти складають сенкан **«Кобзар»**.

Урізноманітнення форм роботи значно підвищує мотивацію навчальної діяльності учнів, вдосконалює навчально-виховний процес, створює атмосферу творчої діяльності. Школярі вчатья висувати гіпотези, робити висновки, досліджувати результати, класифікувати матеріал. У них підвищується інтерес до навчання, реалізується принцип доступності у навчанні. Саме так учні розвивають творчий потенціал, демонструють здібності, пропонують нестандартні підходи до вирішення практичних завдань.

Ян Коменський вважав інтерес основою навчання, адже оригінальна форма пізнання допомагає уникнути одноманітності, шаблонності, сприяє ширшому застосуванню ефективних методів та прийомів засвоєння учнями нових знань та формування в них творчих здібностей.